

**OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTEKÓW W WARSZAWIE**

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTEKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

Ł

M

N

O

P

R

S

T

U

W

X

Y

Z

NR

6447

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. MIKOŁAJA BISKUPA

2. Czas powstania

wzniesiony w Tęgoborzu 1753 r.;
1891 r.; przeniesiony do Tabaszowej i rozbudowany w 1982 r.

3. Miejscowość

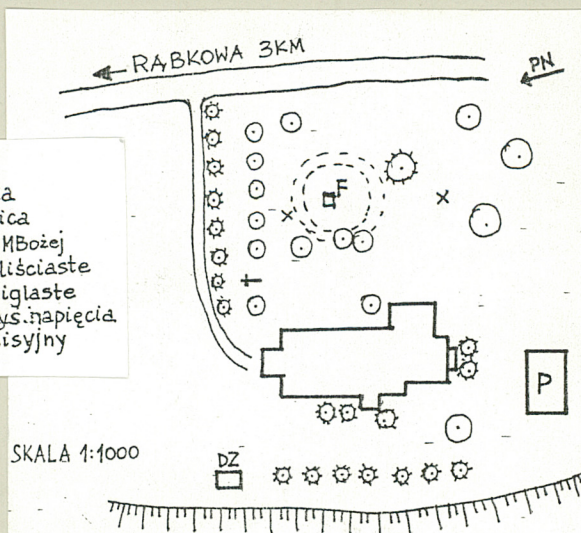
TABASZOWA

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

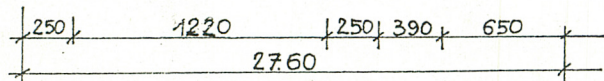
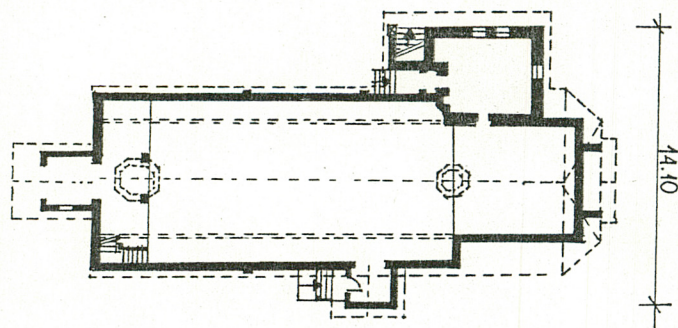
LEGENDA:

P - plebania
DZ - dzwonnica
F - figurka MBożej
⊙ - dziewa liściaste
⊗ - dziewa iglaste
X - stupy wys. napięcia
+ - krzyż misyjny

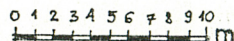

SYTUACJA

WYS. DO OKAPU 5.20 m

RZUT. SKALA 1:400

ORIENTACJA 1:25 000

4. Adres

Tabaszowa 72

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo.....MAŁOPOLSKIE

gmina.....ŁOSOSINA DOLNA

pow. nowosądecki

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna przed I VI 1975

województwo.....KRAKOWSKIE

powiat.....NOWOSĄDECKI

8. Właściciel i jego adres

Parafia Rzymsko – Katolicka w Tabaszowej
33 – 312 Tęgoborze
Diecezja Tarnowska

9. Użytkownik i jego adres

Parafia Rzymsko – Katolicka w Tabaszowej
33 – 312 Tęgoborze

10. Rejestr zabytków

Nr 134 (119)

data 03.04.1969 r.

Styl: bez wyraźnych cech stylowych; forma i konstrukcja charakterystyczne dla budownictwa drewnianego, ludowego.

Historia: kościół pierwotnie znajdował się w Tęgoborzu. Tam wzmiankowany 1325-27. Zbudowany w 1753 r.; odnawiany w 1819 r., przedłużony w 1891 r., kiedy wzniesiono również wieżyczkę nad nawą. W 1927 r. zbudowano nową zakrystię. W 1982 r. kościół został przeniesiony z Tęgoborza z terenu zagrożonego zalaniem do Tabaszowej; tam zestawiony na nowym fundamencie kamiennym. Wieża nad nawą została przebudowana i dostosowana formą do XVIII-wiecznej małej wieżyczki mieszczącej się na styku nawy i prezbiterium. W czasie zestawiania kościoła, pod prezbiterium wybudowano murowaną salkę katechetyczną, od strony wschodniej, również murowaną zakrystię; od zachodu boczne wejście, drewniane na kamiennej podmurówce, a wejście główne poprzedzono niewielkim, wzniesionym na planie kwadratu, w konstrukcji drewnianej przedsionkiem. Parafię wydzielono w latach 80. z terenu należącego do parafii tęgoborskiej.

Sytuacja: kościół zlokalizowany w odległości kilkuset metrów od szkoły; usytuowany na znacznym wzniesieniu opadającym w kierunku zachodnim dość stromo, a od południa nieco łagodniej. Od drogi biegnącej przez wieś prowadzi alejka wysadzana młodymi drzewami iglastymi. Kościół skierowany prezbiterium w stronę południową, od której sąsiaduje z nowym, murowanym, piętrowym budynkiem plebani; po stronie północno – zachodniej drewniana dzwonnica. Wokół kościoła grupy krzewów iglastych; po stronie wschodniej wysokie brzozy i drzewa iglaste oraz figura Maryi na wysokim cokole, otoczona klombami i ścieżkami.

Materiał, konstrukcja: kościół posadowiony na fundamencie i częściowym podpiwniczeniu z kamienia; ściany korpusu o konstrukcji zrębowej, drewniane, szalowane; przedsionek oraz boczne wejście zachodnie o ścianach drewnianych; zakrystia - ściany ceglane, otynkowane /tynki cementowo-wapienne/. Stropy płaskie, drewniane; w wejściu zachodnim i zakrystii o widocznych belkach stropowych; w salce katechetycznej pod kościołem żelbetowy. Wieżba dachowa drewniana krokwiowo - stolcowa, z niepełnym deskowaniem. Dach dwuspadowy, siodłowy, jednokalenicowy, o przedłużonej nad zakrystię połąci, nad wejściem bocznym i przedsionkiem dachy dwuspadowe; kryty blachą; szczyty oszalowane. Wieżyczki o ścianach drewnianych, nakryte hełmami cebulastymi z latarniami, kryte blachą. Posadzka kamienna, nowa; w prezbiterium podwyższenie. Schody żelbetowe prowadzące do wejścia zachodniego i od wschodu wiodące do zakrystii i salki. Drzwi główne dwuskrzydłowe, klepkowe, pierwotne, osadzone w nowym portalu; między przedsionkiem a nawą dwuskrzydłowe, płycinowe, w górnej partii przeszklone, nowe, osadzone w starym, pierwotnym portalu; w zakrystii, bocznym wejściu i salce w podpiwniczeniu, płycinowe, prostokątne, nowe. Okna w nawie i korpusie drewniane, dwudzielne, ośmiopolowe, zamknięte łukiem odcinkowym, nowe, osadzone w pierwotnych ościeżnicach; w ścianie frontowej, na chórze drewniane, trójdzielne z witrażami nad śłemeniem, zamknięte odcinkowo, pierwotne; okna przedsionka, wejścia bocznego i zakrystii nowe, zamknięte odcinkowo; w salce w podpiwniczeniu prostokątne; w oknach zakrystii i salki kraty.

Rzut: kościół jednonawowy z prosto zamkniętym, węższym prezbiterium, do którego od strony wschodniej przylega prostokątna zakrystia wysunięta poza zarys nawy; na osi ściany frontowej przedsionek, a od zachodu boczne wejście – oba na planie kwadratu.

Bryła: zwarta, z podpiwniczeniem pod prezbiterium i zakrystią; nakryta dachem dwuspadowym, przedłużonym nad zakrystię; o dwóch wieżyczkach – mniejszej nad stykiem nawy i prezbiterium, ośmiobocznej, z latarnią i hełmem cebulastym, i większej, ośmiobocznej z cebulastą latarnią i hełmem w formie ostrosłupa zwieńczonego krzyżem; nad niewielkim przedsionkiem mocno wysunięty daszek dwuspadowy; zakrystia murowana, z wejściem po kilku stopniach od strony północnej, mieszcząca w narożniku północno - wschodnim wnękę ze schodami i wejściem do salki w podpiwniczeniu; na osi prezbiterium ujęta filarami półkolista nisza zwieńczona trójkątnie, mieszcząca malowaną grupę Ukrzyżowania; przy ścianie zachodniej, dostępna po kilku stopniach przybudówka bocznego wejścia nakryta dachem dwuspadowym.

Elewacje: fasada trójosiowa, z dwuskrzydłowymi drzwiami w portalu wykrojonym w ośli łuk prowadzącymi do przedsionka, którego trójkątny szczyt szalowany w jodełkę; ponad nim symetrycznie umieszczone, zamknięte odcinkowo okna, doświetlające chór; c.d. załącznik nr 1.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
1 150 m ³		sakralne	sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.) <p>1982 r. – przeniesienie kościoła z Tęgoborza do Tabaszowej; posadowienie na kamiennym fundamencie i częściowym podpiwniczeniu (pod prezbiterium i zakrystią); budowa murowanej zakrystii, drewnianego przedsionka i wejścia bocznego; przebudowa wieży większej.</p> <p>1985 r. – położenie w kościele i towarzyszących mu pomieszczeniach kamiennej posadzki.</p> <p>1) Inwentaryzacja kościoła św. Mikołaja w Tęgoborzu –Tabaszowej, oprac. mgr inż. arch. S. Lewczuk, 1975-80.</p> <p>2) Opinia o stanie technicznym kościoła, oprac. mgr inż. S. Serafin, 1979.</p>		19. Stan zachowania(fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) <p>Stan elementów konstrukcyjnych ogólnie dobry. Elewacje w stanie bardzo dobrym. Ściany i strop nawy oraz znajdująca się na nich polichromia w złym stanie; pomiędzy belkami ścian oraz deskami stropu powstały znaczne szczeliny; w ścianach zostały one wypełnione pianką silikonową. Warstwa polichromii spękana, łuszcząca się.</p>	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Przeprowadzenie badań ścian i stropu; konserwacja polichromii.			

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

tekst.....mgr Barbara Sanocka

plany, rysunki.....(przygotował). mgr Barbara Sanocka

fotografie..... mgr Barbara Sanocka

miejsce przechowywania negatywów.....u autora

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PORSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

22. Bibliografia

- 1) *Katalog Zabytków Sztuki w Polsce*, t. I, *Województwo krakowskie*, pod. red. J. Szablowskiego, Warszawa 1953, s. 337.
- 2) M. Kornecki, *Kościół drewniany w Małopolsce*, Kraków 1999, s. 225, 256, 283.
- 3) *Rocznik Diecezji Tarnowskiej na rok 1972*, red. ks. J. Rzepa, s. 374-375.
- 4) Ks. E. Krężel, *W hołdzie Matce Bożej Juścieńskiej. Szkice historyczno – pastoralne*, Tarnów 1992.

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

1 załącznik

1. Miejscowość TABASZOWA

5. Obiekt (nazwa jak w karcie)

6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

2. Dzielnica:

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. MIKOŁAJA BPA

c.d. rubr. nr 13, zdjęcia.

3. Województwo: MAŁOPOLSKIE

c.d. Elewacje: szczyt ściany szalowany, dolna krawędź ozdobnie wycięta, pod nią widoczne zakończenia dwóch belek stropowych; dach zwieńczony wieżą. Elewacja wschodnia trójosiowa, na kamiennym cokole, wyższym od strony południowej; ściana nawy ślepa, dwa okna w ścianie murowanej zakrystii oraz wejście, od strony północnej, do salki w podpiwniczeniu, nakryte daszkiem pulpitu wspartym na filarze. Elewacja tylna, południowa na wysokim cokole, w którym umieszczone pięć okien salki w podpiwniczeniu; powyżej, od wschodu ściana zakrystii z oknem; na zamknięciu prezbiterium flankowana drewnianymi filarami stojącymi na kamiennych cokołach, półkoliście sklepiona wnęka, zwieńczona trójkątnym szczytem z krzyżykiem. We wnęce malowane na poziomo ułożonych deskach przedstawienie **Ukrzyżowania** (XIX w.) z centralnie umieszczoną postacią Chrystusa na krzyżu, o lekko przechylonej głowie w cierniowej koronie, wyprostowanych nogach, okrytego drapowanym perizonium, obok którego dwaj łotrzy o wykręconych kończynach. U stóp Jezusa klęcząca Maryja obejmująca rękami krzyż, obok św. Jan, a po lewej stronie malowidła stojąca kobieta; w tle pejzaż. W dole wnęki rzeźbiona, drewniana balustrada z tralek, nakryta prostym parapetem. W pachach arkady malowane skrzydlate główki aniołów, w zwieńczeniu Oko Opatrzności. Po obu stronach prezbiterium zastrzały wspierające wysunięty okap dachu. Elewacja zachodnia o kamiennym cokole z trzema oknami w przyziemiu, dwoma zamkniętymi odcinkowo oświetlającymi prezbiterium i czterema – nawę. Na osi elewacji boczne wejście z małym oknem. Ściany opięte pionowymi słupami, dość regularnie rozmieszczonymi.

Wnętrza: nakryte stropami płaskimi; w nawie i prezbiterium dekorowane polichromią (1895, mal. Antoni Gucwa) figuralną przedstawiającą Trójcę Św., Matkę Bożą z Dzieciątkiem oraz wręczenie kluczy św. Piotrowi. Na ścianach polichromia roślinno - geometryczna. Wschodnia ściana prezbiterium i ściana tęczowa przy zakrystii murowane do wys. 2.50 m. Portale między przedsionkiem i nawą oraz bocznym wejściem i nawą drewniane, wycięte w ośli łuk (XVIII w.?).

Wyposażenie: ołtarz główny z bramkami, dwa boczne i ambona, rokokowe (2 poł. XVIII w.); chrzcielnica kamienna, późnobarokowa ze sceną Chrztu Chrystusa w Jordanie; chór muzyczny wsparty na dwóch drewnianych filarach, z parapetem zdobionym malowanymi aniołami w tondach; na chórze ławki późnobarokowe z dekoracją rzeźbiarską.

Instalacje: elektryczna i nagłaśniająca.

Widok od strony południowo – zachodniej.

Elewacja wschodnia.

Północna elewacja (frontowa).

Wkładkę założył:..... Barbara Sanocka   wrzesień 2003 r.

Wzór ODZ 1999 r.

Malowana grupa Ukrzyżowania
na ścianie zamykającej prezbiterium.

Polichromia stropu nawy.
Wręczenie kluczy św. Piotrowi.

Fragment polichromii ściany nawy.
Widoczne zniszczenia.